

Zarządzenie nr PCPR.0100.36/2018
Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim
z dnia 31 grudnia 2018 r.

**w sprawie wprowadzenia zasad szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych /
kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione przez Powiatowe Centrum Pomocy
Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim**

Na podstawie Zarządzenia Starosty Grodziskiego Nr 31/2011 z dnia 23 listopada 2011r., w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz w związku z art. 76 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 998 ze zmianami) zarządza się, co następuje:

§1. Wprowadza się w życie zasady szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim ustanowionych przez sąd bez zaciągania opinii Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej a także kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, stanowiące załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§2. Wykonanie zarządzenia powierza się pracownikom działu pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przemocy w rodzinie.

§3. Traci moc Zarządzenie nr 12/2013 z dnia 2013 r.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp.
Agnieszka Brambor - Nolka

**Zasady szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych / kandydatów na rodziny
zastępcze spokrewnione przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wielkopolskim**

I. Uwagi wstępne

1. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej(...).
2. Niniejszy dokument określa zasady szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych.

II. Informacje ogólne

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim, Zarządzeniem Starosty Grodziskiskiego zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej (zwanym dalej PCPR lub organizatorem).
2. Organizator zatrudnia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Rodzina zastępcza współpracuje z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i ośrodkiem adopcyjnym.
4. Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, które:
  - 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
  - 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
  - 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
  - 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
  - 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
    - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy o podstawowej opiece zdrowotnej

b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;

6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

7) zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:

a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,

b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,

c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

5. Organizator organizuje szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej według indywidualnego planu szkolenia w zależności od potrzeb rodziny i dziecka.

III. Zasady organizowania szkolenia

1. Przyjęcie na szkolenie odbywa się na wniosek kandydatów lub osób pełniących funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej (wzór wniosku o przyjęcie na szkolenie stanowi załącznik Nr 1).

2. Organizator przeprowadza rozmowę wstępną z kandydatami do odbycia szkolenia, informuje o zasadach szkolenia, pozyskuje wstępne informacje o kandydatach.

3. Kandydaci do odbycia szkolenia zobowiązani są do przekazania organizatorowi w terminie 30 dni od złożenia wniosku następujących dokumentów:

1) zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (wzór zaświadczenia stanowi załącznik Nr 2),

2) oświadczenie, że nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza nie jest im ograniczona ani zawieszona,

3) oświadczenie, że nie są ograniczeni w zdolności do czynności prawnych,

4) oświadczenie, że wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego (wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3).

4. Dokumenty, o których mowa organizator uzupełnia o:

1) kwestionariusz dotyczący rodziny zastępczej/kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej uzupełniony przez upoważnionych pracowników organizatora, co pozwala

na zbadanie sytuacji rodzinnej, materialno – bytowej kandydatów, jak również stylu ich życia (wzór kwestionariusza stanowi załącznik Nr 4),

- 2) opinię psychologiczną dotyczącą predyspozycji i motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz opinię pedagogiczną,
- 3) zalecenia dotyczące szkolenia, z uwzględnieniem potrzeb rodziny i dziecka,
- 4) w przypadku kandydatów/rodzin zastępczych spokrewnionych zamieszkałych poza Powiatem Grodziskim ubiegających się lub sprawujących opiekę nad dzieckiem pochodzącym z Powiatu Grodziskiego organizator zwraca się o przekazanie opinii dotyczącej rodziny do właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

IV. Zasady szkolenia

1. Szkolenie prowadzone jest zgodnie z zaleceniami, o których mowa w rozdziale III ust.4 pkt.4 dotyczącymi szkolenia opracowanego przez organizatora i dostosowanego do potrzeb rodziny i dziecka z uwzględnieniem zagadnień:

- 1) przygotowanie rodziny do udziału w szkoleniu - indywidualna praca z rodziną: rozmowa wstępna, rozmowa psychologiczna, rozmowa z pedagogiem, rozmowa podczas wizyty domowej;
- 2) Przygotowanie merytoryczne rodziny do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Plan szkolenia:

Spotkanie I – tematyka obowiązkowa dla każdego kandydata:

Wprowadzenie – idea rodzicielstwa zastępczego.

Rola i zadania rodziny zastępczej oraz elementy prawa rodzinnego.

- Zaspokajanie potrzeb bytowych dziecka
- Zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dziecka
- Wspomaganie rozwoju dziecka
- Pomoc i wsparcie dla rodzin zastępczych – przedstawienie zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Spotkanie II – tematyka obowiązkowa dla każdego kandydata:

Sytuacja emocjonalna dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej

- Zaspokajanie potrzeb rozwojowych dziecka
- Wpływ sytuacji kryzysowych na dziecko i rodzinę
- Znaczenie więzi w życiu dziecka

Spotkanie III – tematyka obowiązkowa dla każdego kandydata

Postawy rodzicielskie a style wychowawcze

- Wspierać i wymagać – koncepcja wychowania dziecka
- Rola nagrody i kary w wychowaniu
- Zachęcanie dziecka do współpracy

Spotkanie IV

Tematyka dostosowana indywidualnie do grupy/rodziny- w zależności od potrzeb rodziny i dziecka

Spotkanie V

Tematyka dostosowana indywidualnie do grupy/rodziny- w zależności od potrzeb rodziny i dziecka.

Istnieje możliwość zaliczenia poszczególnych tematów szkoleniowych rodzinom w sytuacji korzystania ze szkoleń organizowanych przez PCPR w Grodzisku Wlkp.

2. Ocena, w formie protokołu, spełniania warunków przez kandydatów do pełnia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej przez Zespół w składzie:
  - a) przedstawiciel organizatora – pracownik działu pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przemocy w rodzinie,
  - b) osoby prowadzące szkolenie,
  - c) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Szkolenie prowadzone jest w grupach (szkolenie grupowe) lub w uzasadnionych przypadkach indywidualnie (szkolenie indywidualne).
4. Minimalna liczba godzin dla każdej osoby biorącej udział w szkoleniu wynosi 10 godzin dydaktycznych.
5. Warunkiem ukończenia szkolenia jest minimum 80% obecności na szkoleniu.
6. Organizator wydaje uczestnikom Świadectwo ukończenia szkolenia w terminie 14 dni od daty zakończenia szkolenia (wzór świadectwa ukończenia szkolenia stanowi załącznik nr 5).
7. Organizator prowadzi rejestr wydanych świadectw ukończenia szkolenia przez kandydatów/ rodziny zastępcze spokrewnione.
8. Organizator wydaje opinię o kandydacie/rodzinie zastępczej spokrewnionej na wniosek Sądu.
9. Kandydatom / rodzinom zastępczym przysługuje odwołanie do Dyrektora PCPR w przypadku odmowy wydania świadectwa ukończenia szkolenia.

.....
(Imię i nazwisko osoby zgłaszającej gotowość odbycia szkolenia)

.....
(Adres zamieszkania)

Nr telefonu .....

Adres e-mail: .....

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Grodzisku Wlkp.
(organizator rodzinnej pieczy zastępczej)**

Proszę o przyjęcie mnie na szkolenie dla rodzin zastępczych spokrewnionych

Pełnię funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej/planuję pełnić funkcję rodziny zastępczej
spokrewnionej dla dziecka/dzieci:

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

zam. ....

w stosunku do których jestem osobą spokrewnioną .....
(stopień pokrewieństwa)

.....
Miejscowość, data

.....
Podpis osoby zgłaszającej się na szkolenie

Załącznik Nr 2

....., dnia .....

(pieczęć przychodni)

ZAŚWIADCZENIE

Stwierdzam brak przeciwwskazań zdrowotnych u Pani /Pana .....
.....ur. ....
do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

.....
(pieczęć oraz podpis lekarza)

Oświadczenie

Oświadczam, że:

- nie jestem /jestem pozbawiony/pozbawiona władzy rodzicielskiej,*
- nie byłam/ byłem pozbawiony/pozbawiona władzy rodzicielskiej,*
- władza rodzicielska nie jest / jest mi ograniczona*
- władza rodzicielska nie jest /jest mi zawieszona,
- nie jestem/ jestem ograniczona/ograniczony w zdolności do czynności prawnych,*
- nie mam/ mam obowiązek alimentacyjny,*
- w nie wypełniam /wypełniam obowiązek alimentacyjny wynikający z tytułu egzekucyjnego*
- przebywam na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

* niewłaściwe skreślić

.....
(miejsowość i data)

.....
(podpis oświadczającego)

.....
(podpis osoby przyjmującej oświadczenie)

art. 233 § 1 k.k.: „Kto składając zeznanie mogące służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.

KWESTIONARIUSZ**DOTYCZY KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ
SPOKREWNIONEJ ORAZ OSÓB PEŁNIĄCYCH FUNKCJĘ RODZINY
ZASTĘPCZEJ SPOKREWNIONEJ****DANE OSOBY, Z KTORĄ PRZEPROWADZONO WYWIAD.**

Imię	
Nazwisko	
Obywatelstwo	
Imiona rodziców	
PESEL	
Adres zamieszkania	
Adres zameldowania	
Telefon	
Seria i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość	
Dane osób ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej	

**INFORMACJE DOTYCZĄCE DZIECKA UMIESZCZONEGO W RODZINIE
ZASTĘPCZEJ SPOKREWNIONEJ**

Imię	
Nazwisko	
Obywatelstwo	
Adres zamieszkania/ aktualne miejsce pobytu dziecka	
Sytuacja prawna dziecka	
Adres szkoły/przedszkola	
Stan zdrowia orzeczenie	

Funkcjonowanie orzeczenia/terapia	dziecka/wydane
--	-----------------------

SYTUACJA RODZINNA DZIECKA

Imię i nazwisko matki	Imię i nazwisko ojca
Adres zamieszkania	Adres zamieszkania
Środowisko, tryb życia, stan zdrowia	Środowisko, tryb życia, stan zdrowia
Kontakty z dzieckiem	Kontakty z dzieckiem
Inne istotne informacje, w tym stosunek matki do umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej	Inne istotne informacje, w tym stosunek ojca do umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej

SYTUACJA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O PEŁNIENIE FUNKCJI RODZINY ZASTĘPCZEJ SPOKREWNIONEJ

Imię i nazwisko	Data urodzenia	Stan cywilny	Stopień pokrewieństwa	Miejsce pracy lub nauki (szkoła, przedszkole)	Sytuacja zdrowotna	Źródło dochodu (utrzymania)

a) Czy osoba poinformowała o swojej decyzji rodzinę, znajomych i jaki jest ich stosunek do tego faktu?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Czy wobec któregoś z członków rodziny toczy się postępowanie karne w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego (podać wobec kogo i jakie przestępstwo) lub ktoś z członków rodziny odbywa lub odbywał karę pozbawienia wolności?

.....
.....
.....
.....
.....

c) Czy któryś z członków rodziny przebywa lub przebywał w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich lub zakładzie poprawczym?(podać kto, kiedy i gdzie)

.....
.....
.....

d) Czy któreś z dzieci kandydatów na szkolenie przebywa w pieczy zastępczej? (podać kto, kiedy i gdzie) .....

.....
.....

e) Czy w rodzinie występowały problemy wychowawcze z dziećmi wychowywanymi dotychczas? Jeżeli tak, to jakie i w jaki sposób zostały rozwiązane?

.....
.....
.....

f) Jak najlepiej nagradzać dziecko za dobre zachowanie?

.....
.....
.....

g) Czy i jakie kary stosować wobec dziecka stwarzającego problemy wychowawcze?

.....
.....
.....

h) Preferowany sposób spędzania czasu wolnego przez dorosłych i dzieci .....

.....
.....
.....

i) Zainteresowania /ulubione dyscypliny sportowe dorosłych i dzieci .....

.....
.....

j) Czy w domu są zwierzęta domowe? Jeśli tak, to czy nie stanowią zagrożenia dla dziecka?

.....
.....

2. Sytuacja zdrowotna

- a) Czy u osoby lub rodziny występują przewlekłe choroby somatyczne?(właściwe zaznaczyć)
- tak
  - nie
- b) Czy z osobą zamieszkują osoby niepełnosprawne, w tym z zaburzeniami psychicznymi?
- tak
  - nie
- c) Jakiego rodzaju jest to niepełnosprawność? .....
- .....
- d) Czy z osobą zamieszkują osoby uzależnione od alkoholu?
- tak
  - nie
- e) Czy osobą zamieszkują osoby uzależnione od środków odurzających?
- tak
  - nie

3. Sytuacja mieszkaniowa

- a) Mieszkanie (właściwe zaznaczyć):
- własnościowe, spółdzielcze, lokatorskie prawo do lokalu
  - komunalne/kwaterunkowe
  - mieszkanie wynajęte
  - mieszkanie chronione
  - dom jednorodzinny
  - inne

Liczba pokoi: .....

Oddzielna kuchnia: tak/nie

Łazienka: tak nie poza mieszkaniem

WC: tak nie poza mieszkaniem

Ogrzewanie : centralne/ inne .....

b) Stan utrzymania mieszkania:

- czyste, zadbane
- brudne, zaniedbane
- zdewastowane

c) Czy mieszkanie wyposażone jest w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego?

- tak
- nie

f) Czy dziecko ma zapewnione lub są przewidziane? (właściwe zaznaczyć)

- osobny pokój
- samodzielne łóżko
- miejsce do zabawy
- miejsce do nauki

d) Czy mieszkanie i jego wyposażenie dostosowane jest do potrzeb dziecka niepełnosprawnego? (właściwe zaznaczyć, jeżeli dziecko jest niepełnosprawne)

- tak
- nie

4. Wsparcie udzielane rodzinie przez inne instytucje (nazwa instytucji, rodzaj świadczonej pomocy, dane pracownika współpracującego) .....

WNIOSKI I ZALECENIA DO SZKOLENIA

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
Miejscowość i data

.....
Podpis pracownika/pracowników

(pieczęćka PCPR)

ŚWIADECTWO UKOŃCZENIA SZKOLENIA NR .....

.....
(imię i nazwisko)

.....
(data i miejsce urodzenia: dzień-miesiąc-rok, miejscowość)

.....
(adres zamieszkania: ulica, nr domu, nr lokalu, kod pocztowy, miejscowość)

odbył / odbyła szkolenie terminie od ..... do ..... dla rodzin zastępczych spokrewnionych zgodnie z art.44 pkt.5 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim, pod kątem sprawowania pieczy nad dzieckiem / dziećmi:

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

.....
(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Uzyskanie świadectwa ukończenia szkolenia przez rodzinę zastępczą oraz kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej nie jest równoznaczne z uzyskaniem pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Opinię dotyczącą rodziny zastępczej / kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej organizator wyda na wniosek Sądu.

.....
(data i miejsce)

.....
(podpis i pieczęć Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej)